

Session

Unge med uforløst potentiale

Problem

De unge med uforløst potentiale dækker over gruppen af unge, der ikke rigtig kommer videre efter endt grundskole. Ca. 45.000 unge i alderen 15-24 år – svarende til knap 7 pct. i aldersgruppen – er hverken undervejs eller færdige med en ungdomsuddannelse og heller ikke i beskæftigelse. Og blandt de 25-årige står knap hver femte uden en ungdomsuddannelse.

Kommissionen fokuserer særligt på tre temaer ift. unge med uforløst potentiale:

- *Unge uden uddannelse i bred forstand.* Langt hovedparten af unge uden uddannelse har forsøgt sig i uddannelsessystemet, men uden at færdiggøre en ungdomsuddannelse. Gruppen er meget heterogen og kan groft sagt inddeles i tre nogenlunde lige store grupper, som har hhv. komplekse udfordringer (flere udfordringer), en enkeltstående udfordring (fx svage faglige forudsætninger eller en psykisk diagnose) samt en gruppe uden målbare indikationer på udfordringer.
- *Betydningen af social arv.* Både arv og miljø spiller en betydelig rolle for børn og unges udbytte af normal skoleundervisning, og forskellene mellem børn med forskellige baggrunde ses tidligt. Forskning viser, at børn af mødre uden uddannelse hyppigt er bagud – fx målt på ordforråd – allerede fra 3-årsalderen.
- *De "maksimalt skoletrætte".* Der er risiko for at tabe nogle elever, når det boglige fokus forstærkes især i udskolingen, hvor forberedelse til afgangsprøver, uddannelsesparathed og adgangskrav til ungdomsuddannelserne bidrager til øget brug af traditionelle læringsformer. I 2018/19 var det 14 pct. af eleverne, som forlod 9. klasse uden at leve op til adgangskravene på erhvervsskolerne.

Spørgsmål til drøftelse

- *Overgangen til ungdomsuddannelserne.* Hvad er det rette at gøre for dem, der er skoletrætte eller har haft en række nederlag i grundskolen? Er kommunerne i forbindelse med den kommunale ungeindsats (KUI) godt nok rustet til at hjælpe gruppen af unge med udfordringer? Er der med etableringen af FGU og KUI sikret den nødvendige støtte til de unge i forbindelse med overgangen til ungdomsuddannelserne og særligt erhvervsuddannelserne?
- *Fastholdelse i uddannelse.* Langt hovedparten af unge uden uddannelse har forsøgt sig i uddannelsessystemet. Så hvordan fastholder vi flere unge i uddannelse? Hvordan nedbringer vi det meget høje frafald blandt unge, som påbegynder en uddannelse fra uddannelseshjælp/med et uddannelsespålæg? Skal der være en job-vej til uddannelse for de mest udfordrede unge?

- *Alle godt ud af grundskolen.* Hvordan kan vi blive bedre til at støtte de elever, som er i risiko for ikke at bestå folkeskolens adgangseksamen? Er der plads til elever, der ikke profiterer af en boglig tilgang til læring? Bør der skabes et helt nyt udskolingsstilbud – mindre bogligt, færre fag, mere praksisnært – for visse unge? Og kan vi bygge bro mellem folkeskolen og arbejdsmarkedet for de unge, der vil have behov for det?